

SZTEmagazin > Archívum > 2020

SZTE SZEGEDI EGYETEM MAGAZIN

Tévhitek a gyógynövényekről

2020. március 02.

A népi gyógyászatban használt növényekről gyakran kiderül, hogy – habár nagyanyáink ajánlották – mégsem hatásosak. A gyógynövényekkel kapcsolatos hitekről és tévhitekről Tóth Barbarát, az SZTE Gyógyszerésztudományi Kar egyetemi adjunktusát kérdeztük.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Sokat hallani, hogy a gyógynövények mindenre jók, nincs mellékhatásuk, bármilyen formában fogyaszthatók. Ez nem igaz! A fekete nadálytövet például sokáig teaként ajánlották hurutos megbetegedésekre. Később kiderült, hogy olyan mérgező anyagokat tartalmaz, amelyek belsőlegesen alkalmazva a májat súlyosan károsítják. Sajnos a diófalevélről szóló állítások is túlzóak. A diófalevél teát bőrrákra, gerincsérvre, de még hajnövesztő szerként is ajánlják, azonban a diófalevél csak külsőleg használható izzadásgátlóként, valamint enyhe bőrfertőzések esetén lemosószerként. Elfogyasztani azért sem ajánlott, mert toxikus anyagot tartalmaz – cáfolja a tévhiteket a Farmakognóziail Intézet munkatársa.

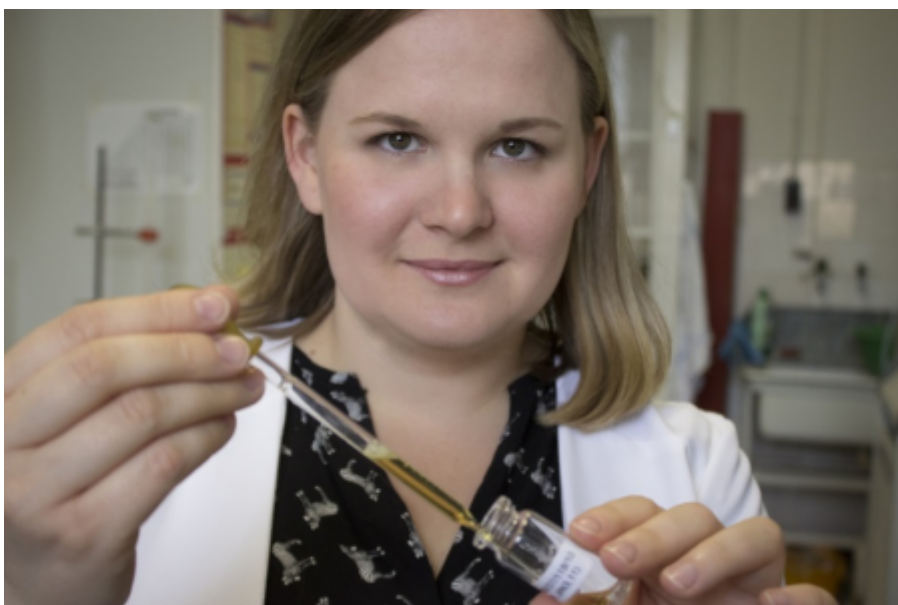

Parlag fűlekvár és grapefruitmag

Rengeteg a tévhit a parlagfű körül is. A növényből készített lekvár értékesítése remek üzleti fogás, azonban a parlagfűnek nincs tudományosan igazolt gyógyhatása. Hiába rokona a kamillának, nincs jótékony hatása. Sőt kimondottan káros: patkányokat etettek parlagfű lekvárral és a vizsgálatok azt igazolták, hogy károsítja a vesét. Számos jótékony hatást tulajdonítanak a köztudatban a grapefruitmagnak is. Ajánlják húgyúti fertőzésekre, antibakteriális hatásúnak tartják. Ezek a hatások azonban nem kellőképpen alátámasztottak. Az intézetben vizsgáltunk grapefruitmag-tartalmú készítményeket, és azt találtuk, hogy a legtöbb nem is tartalmazott grapefruitmag-kivonatot. Ehelyett fertőtlenítőszereket és fényérzékenyítő anyagokat mutattunk ki – magyarázza a szakember.

Drasztikus fogyás gyógynövényekkel?!

Ne dőljünk be az olyan reklámoknak sem, amelyek drasztikus hatást tulajdonítanak egy-egy gyógynövénynek. Ezek általában a fogyasztó és potencianövelő növényi készítmények. Nincs olyan növény, amely biztonságos és hatásos potencianövelőként alkalmazható lenne. A növényi eredetű fogyasztószereknek enyhe víz- és hashajtó hatása lehet ugyan, de egészséges és tartós súlycsökkenés nem érhető el velük. Ezeket a készítményeket gyakran szintetikumokkal, tiltó listás szerekkel szennyezik, hogy kifejezettebb legyen a hatásuk.

Gyógyszeralapanyag is lehet a gyógynövény

A modern gyógyszervegyületek jelentős része ma is természetes eredetű, számos készítmény tartalmaz gyógynövény kivonatokat. Nagyszerű példa a máriatövis, amely akut vagy krónikus májbetegségek esetén alkalmazható. Hatóanyagai vízben nem oldódnak, ezért teaként fogyasztva nem fejt ki hatását, de a növény standardizált kivonatát tartalmazó gyógyszerek hatásos májvédők. A tiszafa minden része mérgező, viszont egy szűrővizsgálat során felismerték, hogy a kéreg kivonatának nagyon jó tumorelles hatása van. Ebből állították elő később a paklitaxelt, amely emlő- és petefészek-daganat esetén életmentő készítmény is lehet. Azonban ezeket a növényeket nem szabad házilag elkészített teaként fogyasztani, mivel a bennük található vegyületeknek a terápiás ablaka nagyon kicsi, vagyis az az intervallum, amikor már hatásos, de még nem mérgező egy anyag. Ezért a gyógyászatban a tisztított anyagokat alkalmazzák csak, a növényt nem, az adagolást pedig szakember segítségével, nagyon pontosan kell beállítani. A bőrrákot megelőző állapotra használható gyógyszer alapanyagát, az ingenolmebutátot az SZTE Farmakognóziai Intézetének munkatársai izolálták először egy gyomnövényből, a vézna kutyatejből.

Aminek nincs mellékhatása, annak hatása sincs

Nem igaz, hogy a gyógynövényeknek nincs mellékhatása. Sőt, nemcsak mellékhatásra, hanem gyógyszer kölcsönhatásra is gondolni kell. Az orbáncfű például kiegészítő kezelésként alkalmazható enyhe depresszió, alvászavar esetén, de olyan anyagokat tartalmaz, amelyek a májenzimek működését fokozzák, így például a fogamzásgátló gyógyszerek gyorsabban kiürülnek a szervezetből, ezért hatásuk csökkenhet. Ha elkezdünk egy gyógynövény tartalmú készítményt fogyasztani, akkor azt minden esetben beszéljük meg szakemberrel – hívja fel a figyelmet Tóth Barbara.

Gajzer Erzsébet

Fotó: Bobkó Anna

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Letöltés

(/sztemagazin/aktualis-szam/hu-szte-mag-2019-01-t2)

(/sztemagazin/aktualis-szam/eng-szte-mag-2019-01-t1-191113)